

Das Latweeschu lauschu draugs.

1832. 30. Septbr.

40ta lappa.

Jauna sinna.

No Rihges. (30. Septbr.) Das pirmajs ugguns fuggis, kas Kreemu semmē tiffe buhwehts, Reiseram pascham peeder un irr itt leels un brangs. Reisers pats jau brihscham ar to brauzis, un kad ne fenn Enlenderu feh ninsch weenu leelfungu bija aisstellejis us Pehterburgi, no Reisera win nam wehsti atnest, tad Reisers ar sawu paschu fuggi to leelfungu liffe braukt us Wahzsemmi, fur tam wehl ar Pruhfchu fehniaru bija ja runna, pirms taisijahs eet us mahjahm. Pee Wahzsemmes peebrauzis un to fungu islaidis pee mallas, fuggis atpakkal greesahs us Pehterburgi; bet scho reis wehtras laifs usnahze un fuggam flahdi padarrija. Kad aiswinnā fest deenā fuggineeks tapehz gribbeja eebraukt Daugawā, tad atkal leela sturme bija zehlusces un to fuggi pee paschas Daugawas grihwas seklam usmette. Kugga laudis sawās leelās bailēs jau sahze schaut un dewe sihmes, lai jel winneem nahf par palihgu un winnus glahbj. Gohdigi Rihges lassman ni tuhlihn gan taisijahs ar sawu leelu laiwu winneem palihgā eet, stipri darbojahs fuggam tift flahf, gribbedami farunnatees ar kugga laudim, jo sturme un juhra tā kauze, ka no tahlenes ne warreja wihs kahdu wahedu fanemt un winni arri tahs dohtas sihmes ne mas ne sapratte; bet wilni winnu laiwu arween atpakkal dsinne. Trihs lihds tschetras reises winni jau zaur teem brannineem jeb juhreas plihfumeem bija braufuschi; us reis atkal wilni nahf, plihfdami laiwai pahrmettahs un trihs stiprus wihrus iserauj ahra. Weenam laimejahs pee laiwas paschas turretees, ohtru leela seh gela sfrohtinsch aiskehre, to treschu wilni neschehligi eemette juhra, un tā schis gohda wihrs, kam wahreds Ja Geddert Dhsolin, sawa ammata

darbus strahdajoht un laudis mihligi gribboht glahbt, pats sawu nahwi at-
radde. Deems lai winna dwehselei schehligs! — Winsch wehl ne bija puss-
muhscha wihrs, tif 24 gaddus wezs un tif 6 neddelas preeksch tam laulibâ
eedeweess. Lihds pagahjuschai swehtdeenai winna meefas wehl ne bija atra-
stas. — Teem zitteem pehz dauds puhlehm isdewahs, Reisera fuggi no sekla
nograest, tad tas atnahze pee Rihges un taggad wehl pee Daugmallas stahw.
Teiz, ka drihs atkal ees leija un pahz juhru us Pehterburgi.

• S t a h s t s.

Peeminni tawu radditaju tawâ jaunibâ, pirms tabs kaunas deenas nahk un tee gaddi
ateet, no ka tu fazzisi: tee man nepatihk! Sahl. mahz. 12, 1.

Kad jaunekli schohs wahrdus labbi wehrâ liktu, no zil dauds leelahm behdahm
tee paliktu isglahbti! Bet dauds irr Deewam schehl, kas mas par to rehkina. Klau-
seet, ka weenam tahdam isdeweess.

Zahn R.... daschu gaddu bija bijis draudses-ffohlâ. Jhstas uszihribas pee
winna nebija un daschlahrt pehz to palikke aprahs, bet winna firds weeglibas deht
wissi labbi mahzibas-wahrdi kritte zekmallâ. Zomehr ar laiku winnam arr bija
kas lippis no ffohlas-mahzibahm un pirms wehl no ffohlas bija islaists, pirms mah-
zibâ bija isgahjis, winsch tikke uszels par pagasta-teefas skrihweri. Nu wihrs sahze
krohgus apmekleht, ar drehbehm leppotees un istaisijahs ka ne sinn kahds, — bet
ffohlas-darbi palikke pamesti. Mahzitaïs gan mas wihru luhkoja pehz zeppures,
bet kad wissas mihligas pamahzifchanas tikke wehja laistas, kad wehl mellus un zit-
tas negantibas pee winna usgahje, tad pahrmahzitu ar kaunu isgruhde no ffohlas
ahrâ. No ammata arr tikke nomests. — Pehz kahdeem mehnescheem Zahns kaunigi
peeluhdsahs mahzitaju, lai wehl usnemm ffohlâ. Usnemts winsch lihds mahzibas-lai-
kam ittin gohdigi turrejahs un jau mahzitaïs palikke preezigs, ka buhschoht atgreesees
un usteize winnu kahdam kungam, kas mekleja fullaini rakstifchanâ un rehkenescha-
nâ ismahzitu. — Bet neilgi wehl ka Zahns bija labbâ weeta rizzis, jau no winna at-
kal dsirdeja schahdas un tahdas nelabbas leetas. Winsch ar kunga drehbehm apgehr-
bees bija krohgâ leppojees, winsch kunga sirgus par nakri bija isjahdijis un laikam ne
no sahdsibas tihrs nebija palizzis. — Atkal Zahns ar kaunu nodsihts, atkal no mah-
zitaja us Deewa-zelkeem rahdihts, atkal wissu labbu apsohlijis, par nelaimi no sa-
was muishas dabbu sihmi, ar ko us Rihgu eet pelnâ. Pilsehtâ tif weeglam zilwe-
kam necruhst kahrdinaschanas, necruhst draugu, kas sliktôs zekds rahda un droh-
schina. Jau dsird, ka Zahnis wissadi palaischahs, jau us to dohma, ka no pilseh-
tas warretu ahrâ dabbut un pee gohdiga faimneeka likt, — tad us reisi bailiga sinna
teek, ka Zahnis par krampalausi palizzis un labbi apsadsees, bet jau arri useets un
zeetumâ eelikts. — Teefas preekschâ neko neleedsahs un luhdsahs, ka preeksch sawas
walsts par nekrubti warretu nodohts kluht.

Èà arri notikke isgahjuschá ruddeni. Kad winnu no Rihgas aiswedde, tad no leelzetta pufsjuhdsi semmes nakts laiká wissfliktá wehtras = gaisá aistekk pee sawa mahzitaja sawus grehkus fuhdseht un peedohschanas luhgtees. Mahzitais preezajahs par winna affarahm, apstiprina un eedrohschina ar Deema = wahrdeem un zerre, ka nu buhs pateefi atgreesees. — Èà zerreja lihds schai wassarai. Ap seena laiku Zahna mahte nahk drebbedama pee mahzitaja, luhdsahs ar winnu fewischki runnaht, un affaru deht gan drihs runnaht nespehdama eedohd grahmatu. Kas to buhtu dohmajis! Èa grahmata bija Zahna rakstita newis no tahs weetas, fur winna pulks stahweja lehgeri, ne! Zahnis bija aisbehdsis no sawa karroga Pehterburges turumâ, zaur daschu neddetu bija kuhlees pa mescheem un garr juhmallas wissadâs bailibâs un breefmibâs, zaur 9 deenu laiku zittu nebija dabujis ehst, ka tikkai fshabenes, tà ka gandrihs bija baddâ mirris, pee daschas uppes bija stahwejis ismissis, kamehr dabujis laiwu, ko pahrzestees, pehdigi tomehr atnahzis wezzâ weerâ un mahtei rahdi-jees, raksta wezzam bikstehwan grahmatu. — Ko tad raksta? Suhds sawus leelus grehkus, atshst, ka pats wainigs, ka tik dauds zeetis, luhdsahs pehdigi: ja newarroht no saldatu = deenestes walkâ kkuht, lai tad zaur mahzitaja sinnu teekoht atkal nodohs. Mahzitais isbihdamees par tik leelu weeglibu leek winnam atnahkt un kad winsch to atrohd sagraustâ un salaustrâ firdi, sahkt winnu eepreezinahkt, ka warr buht tadeht, ka pirmu reisi behdsis un pats atkal pee sawa karroga ateeht, bes strahpes buhschoht palikt. — Ak nè, zeenigs mahzitais, atbild Zahnis, ta gan man buhtu welta zerriba. Zau isgahjuschá ruddeni no Rihgas nahkdams Pleskawas gubernementê es aisbehdstu un to reis man peedewe. Nu es sinnu ka ohtrâ reisê behguscham peedohschanas wairs naw. — Tu noschehlojams zilweks, fakka mahzitais, kas tad tew speede pee behguschanas? — Woi tew nebija ko paehstees? — ”Gohds Deewam, scho reis lehgeri stahwedameem ifdeenas bija trihs mahzjinu maises bes pawalga.“ — Woi tad tew stipri kuhlufchi, woi tew ar munsterefchanu neisdewahs? — ”Par kulfchanu naw ko schehlotees; wehl winnu reisi pee munsterefchanas mans wirsneeks man noglaudija, ka isdohdotees kâ wezzam saldatam.“ — Woi warr buht Kreewu wallodu newarrejis eemahzitees? — ”Newarru gan fazzjht. Zitti Kreewi pehz wal-lodas usteiz, ka par nekruhti man wairs neturroht.“ — Tad laikam tu kahdâ leetâ apgrehkojees un no bailehm aisbehdsis? — To tu dehls, man fakki taisni, zittadi manna aistrunnafchana un aistahweschana tew buhs wairak par launu ne ka par labbu. — ”Nè, zeenigs mahzitais, to juhs warrat teescham tizzeht, pehz to es sinnohs wissai fskaidrs!“ — Nu tad luhdsams, kapehz tu aisbehdsis, — woi zits tew wihtlis? — ”Mehs gan diwi kohpâ aigahjam, bet itt to es newarru fazzjht, ka winsch manni wihtlis. Es tà dohmaju; kas sinna, woi neisdohsees! Kas sinna, woi Deems manni neschehlohs!“ —

Kas warr saprast tahdu prahta = weeglibu? — Ko nu darriht? — Lai allasch lehtakt tiktu nabbagam zilwekam, tad winnu nenowedde us Rihgu kâ behguli, bet winnam eedewe sijnitti, lai pats pilsehtâ tannî weetâ peeteizahs, fur behgulus nodohd. Bailes gan bija tà darriht ar tik weeglu zilweku, tomehr winsch gohds

